

RÅDGIVNING OM ANVENDELSE AF HÅNDDESINFEKTIONSMIDLER I DAGINSTITUTIONER

Da Sundhedsstyrelsen har fået en række kommentarer til det tidligere udsendte notat om ”Retningslinjer for anvendelse af hånddesinfektionsmidler i daginstitutioner, når der ikke er umiddelbar adgang til vand og sæbe”, udsendes hermed et revideret notat, som erstatter det gamle af den 8. november 2004.

Sundhedsstyrelsen er blevet opmærksom på, at personalet i daginstitutioner for børn og unge er begyndt at bruge hånddesinfektionsmidler i dagligdagen og skal derfor meddele følgende:

Håndsprit tilsat glycerol anvendes udbredt i sundhedsvæsenet og er en tilfredsstillende og effektiv metode til desinfektion af hænderne. Det er imidlertid Sundhedsstyrelsens opfattelse, at sundhedsvæsenets rutiner ikke uden videre kan overføres til daginstitutionerne.

Dette skyldes primært, at personalet i daginstitutioner fungerer som rollemønstre for børnene. Det er vigtigt, at børn lærer og udvikler gode håndhygiejniske rutiner, og det gøres mest hensigtsmæssigt på samme måde, som det sker i hjemmene – dvs. ved grundig håndvask med sæbe og vand hos både børn og voksne. Derudover skal hånddesinfektionsmidler af sikkerhedsmæssige grunde opbevares utilgængeligt for børn, hvorfor de ikke er egnede til rutinemæssig anvendelse i daginstitutioner.

Sundhedsstyrelsen mener derfor, at håndvask med vand og sæbe skal anvendes, når der er adgang til rent vand. Håndvask skal udføres, som det er beskrevet i Vejledning om hygiejne i daginstitutioner, 2. udgave, Sundhedsstyrelsen, 2004, s.75-77.

Sundhedsstyrelsen er således tilbageholdende med at anbefale brugen af hånddesinfektionsmidler i daginstitutioner. Der forekommer dog situationer, hvor desinfektion af hænderne kan anvendes som alternativ til håndvask, fx under primitive omstændigheder i skoven, på udflugter, under camping, eller under ophold andre steder, hvor der ikke umiddelbart er adgang til rent vand og sæbe, f.eks. på legepladser.

Ved ophobning af smitsomme sygdomme kan hånddesinfektion i daginstitutioner komme på tale efter aftale med den kommunale sundhedstjeneste. I tvivlstilfælde kan den kommunale sundhedstjeneste spørge embedslægeinstitutionen til råds.

Ved forekomst af en anmeldelsespligtig smitsom sygdom, som f.eks. smitsom leverbetændelse (hepatitis A), rådgiver embedslægeinstitutionen daginstitutionen om hygiejniske forholdsregler, herunder eventuel hånddesinfektion.

Forholdsregler ved ophobning af smitsomme sygdomme behandles nærmere i Sundhedsstyrelsens vejledning om ”Smitsomme sygdomme hos børn”.

Den 15. marts 2005

J.nr. 0-302-01-69/2/MMB

Center for Forebyggelse

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Tlf. 72 22 74 00

Fax 72 22 74 11

E-post info@sst.dk

www.sst.dk

Dir. tlf. 72 22 78 20

E-post mmb@sst.dk

Retningslinjer for anvendelse af hånddesinfektionsmidler i daginstitutioner:

- Desinfektionsmidlet bør bestå af 70-85 % denatureret ethanol tilsat 1-3 % glycerol. Midlet bør ikke indeholde parfume, farvestoffer, konserveringsmidler eller andre desinfektionsmidler, herunder klorhexidin.
- Dispenseringsformen kan være flydende, som gel eller opløst i servietter. Mængden af hånddesinfektionsmiddel skal være så stor, at hænderne kan holdes fugtige i minimum 30 sekunder. Anvendelse som spray frarådes.
- Dispenseren kan enten være en vægmonteret beholder med en håndleds- eller albuebetjent pumpeanordning eller en passende transportabel beholder.
- Hånddesinfektionsmidler skal under alle omstændigheder opbevares således, at de er utilgængelige for børn. De skal altid administreres af personalet, og børn må kun anvende dem under overvågning af en voksen.
- Hænder, der er synligt forurenet, skal rengøres før desinfektion, fx ved skylning og mekanisk rensning med vand fra en medbragt dunk, eller med desinfektionsmiddel og servietter.
- Selve desinfektionen foregår på tørre hænder, der indgnides med rigeligt hånddesinfektionsmiddel i mindst 30 sekunder, indtil hænderne igen er tørre. Opmærksomheden rettes især mod fingerspidserne, mellemrummene mellem fingrene, tommelfingrenes bagsider foruden håndfladernes furer.
- Leverandørens brugsanvisning til det enkelte produkt skal følges. Brugsanvisningen eller produktbladet kan med fordel lamineres og ophænges ved dispenseren eller medbringes på tur.
- Ved uheld eller forgiftning med hånddesinfektionsmidler kan vejledning søges på brugsanvisningen under førstehjælp, eller på den nærmeste skadestue. Generelt gælder det, at der ved øjenkontakt snarest muligt skylles med rigeligt rent vand. Har barnet indtaget desinfektionsmidlet, skal mund og svælg renses med vand, der spyttes ud, hvorefter barnet kan få vand at drikke. Ved mistanke om indtagelse af større mængder, bør barnet ses på en skadestue.

Den 15. marts 2005

Center for Forebyggelse
Sundhedsstyrelsen

Det anbefalede hånddesinfektionsmiddel kan fås på apotekerne.

Sundhedsstyrelsen den 15. marts 2005.

Else Smith
Centerchef

/

Mette Machon Balle
Akademisk medarbejder

Dette notat er sendt til:

Side 3

Alle landets kommuner med attention

- Den kommunale sundhedstjeneste
- Alle kommunens daginstitutioner

Embedslægerne

Kommunernes Landsforening

BUPL

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Giftinformationen, Bispebjerg Hospital

Faglig Sammenslutning af Sundhedsplejersker

Dansk Selskab for Børnesundhed

Foreningen af kommunallæger

Arbejdstilsynet

Statens Serum Institut, Central Afdeling for Sygehushygiejne

Apotekerforeningen

Pædagogisk Medhjælper Forbund

Den 15. marts 2005

Center for Forebyggelse
Sundhedsstyrelsen